

EFICIENTIZAREA COLABORĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE PRIN PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL

Vasilica ANDRASCIUC, doctorand, UST

Maramureș, România

Rezumat. Familia nu este numai primul adăpost al copilului, ci este și prima bază de lansare a lui în lume. Pentru a-și îndeplini acest rol familia trebuie să se deschidă lumii, oferind copilului posibilitatea de a pătrunde în ea. Familia este primul inițiator sociocultural al copilului. Activitatea cu părinții, ca parteneri, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni. Grădinița este prima treaptă a sistemului de învățământ, de aceea e important ca părinții să se implice în programul educativ încă de la început, căci doar așa își vor forma deprinderi de parteneriat cu grădinița și, implicit, cu educatoarea.

Cuvinte cheie: grădiniță, familie, preșcolar, colaborare, parteneriat educațional, adaptare.

Abstract. The family is not only the first shelter of the child, but is also the first launching base in the world. In order to fulfill this role, the family must be open to the world, giving the child the opportunity to enter it. The family is the first socio-cultural initiator of the child. The activity with parents, as partners, to ensure the development of the child in the kindergarten educational program, can become a good start to create parents self-confidence, confidence in their competences, making them better. The kindergarten is the first step of the education system, which is why it is important for parents to get involved in the educational program from the beginning, as this is how they will form partnerships with the kindergarten and, implicitly, with the educator.

Keywords: kindergarten, family, preschool, collaboration, educational partnership, adaptation.

Preșcolăritatea este perioada formării inițiale a personalității, perioada apariției primelor relații și atitudini ce constituie un nivel superior de organizare a vieții psihice a copilului. În locul dependenței copilului de impresiile externe, în locul instabilității și fluctuației emoționale, în preșcolăritate vom întâlni detașarea, desprinderea copilului de câmpul perceptiv, o mai mare organizare și stabilizare a comportamentelor, fapt posibil datorită modificărilor esențiale care se produc în structura activității psihice [3, p.57].

Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul nu este un adult în miniatură, ci el este un "candidat la maturizare" (H. Pierot), deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative care se exercită asupra lui [2, p.73].

Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social. Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de către copil în mediul său familial, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității, în formare, a copilului. La vârstele mici, *adaptarea copilului* se realizează prin imitație, acesta raportându-se permanent la persoana adulților. Primul model oferit copilului este familia sa,

iar calitatea și tipul relațiilor copil-părinți vor marca profund evoluția viitoare a copilului [6, p.89].

După familie, grădinița constituie prima experiență de viață a copilului în societate. Această instituție îl așază într-un cadru nou prin dimensiunile și conținutul său. Aici copilul ia cunoștință cu activități și obiecte care-i stimulează gustul pentru investigație și acțiune, îl provoacă să se exprime și îi propune, incipient, angajarea în relațiile sociale de grup. Adaptându-și metodele la formele particulare ale vieții mentale ale copilului, grădinița încearcă să răspundă specificului activității fiecărei vârste și să identifice mijloacele și activitățile necesare pentru o dezvoltare complexă a forțelor infantile în vederea maturizării lor [1, p.35].

În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale, alta decât familia. De la intrarea în grădiniță copilul realizează o adaptare la un anumit ritm al vieții cotidiene. Este vorba de încadrarea și respectarea unui anumit program [8, p. 46].

Familia nu este numai primul adăpost al copilului, ci este și prima bază de lansare a lui în lume. Pentru a-și îndeplini acest rol familia trebuie să se deschidă lumii, oferind copilului posibilitatea de a pătrunde în ea. Familia este primul inițiator sociocultural al copilului. Aici se pun bazele incipiente ale dezvoltării lui intelectuale, morale, estetice, fizice și sociale [4, p.38].

Modul de exercitare a rolului părinților, reglarea raporturilor dintre membrii familiei, grija față de bunurile comune, organizarea vieții de la micile treburi gospodărești la activitățile recreative și creative, atenția care se acordă fiecărui membru al familiei sunt percepute și trăite de copil în mod diferit, la fiecare vârstă. După numărul și ierarhia membrilor familiei care-i alcătuiesc o anumită constelație, fiecare familie se impune ca o matrice a devenirii personalității fiecărui membru al său [7, p.85].

În interrelațiile dintre părinți și copii, singura atitudine părintească validă este cea de acceptare, de respect față de personalitatea în formare a copilului, față de sentimentele și nevoile sale. *Atitudinea părinților* trebuie modelată în raport de vârsta și temperamentul copiilor, de la dragoste, protecție, acceptare și îndrumare către cooperare, angajare reciprocă la viața familială cu recunoașterea unei minime independențe [5, p. 59].

Familia trebuie convinsă că o bună educație în familie, și nu numai, depinde de stilul de viață al acesteia, iar măsurarea efectelor influențelor educative în funcție de timpul acordat de părinți copilului este o practică greșită. Întotdeauna ambianța, climatul de familie, prin elementele sale concrete, influențează în raport cu natura sa, personalitatea copilului [7, p.37].

Pentru formarea personalității preșcolarului sunt importante stilurile comportamentale parentale.

Pedagogul John Locke, convins de puterea exemplului în familie, de ambianța și climatul acesteia și de înclinația către imitație a copilului, se adresa părinților: „Nu trebuie să faceți în fața copilului nimic din ceea ce nu vreți să imite. Dacă vă scapă o vorbă sau

săvârșiți vre-o faptă pe care i-ați prezentat-o drept o greșeală când a comis-o, el cu siguranță se va apăra invocând exemplul dat de dumneavoastră și se va pune în asemenea măsură la adăpostul acestui exemplu, încât cu greu vă veți putea atinge de el pentru a-i îndrepta cum trebuie greșeală” [2, p. 77].

Activitatea cu părinții, ca *parteneri*, pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, poate deveni un start bun pentru a crea părinților respect de sine, încredere în competențele lor, făcându-i mai buni [9, p.92].

Grădinița este prima treaptă a sistemului de învățământ, de aceea e important ca părinții să se implice în programul educativ încă de la început, căci doar așa își vor forma deprinderi de parteneriat cu grădinița și, implicit, cu educatoarea [5, 95].

Parteneriatul educațional în practica școlară are ca destinație mai multe expresii, ca de exemplu: parteneriat de colaborare, protocol de parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, acord de parteneriat, acord-cadru de parteneriat pentru educație, protocol de colaborare, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, proiect de parteneriat și altele. Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali. Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional. Se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali [10, p.174].

Parteneriatul grădiniță-familie se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor, atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții [1, p.64].

Toți părinții au nevoie de informații de bază referitoare la copiii lor. Ei trebuie informați despre scopul de bază al programului educativ la care participă copiii lor și trebuie implicați în luarea deciziilor. Părinții trebuie să fie la curent cu progresele copilului lor, dar și cu percepția pe care o are grădinița despre calitățile și problemele copilului. Educatoarea va sugera acestora modul în care își pot ajuta copiii acasă, căci sunt părinți care oferă copiilor sprijin suplimentar în învățare [3, p.92].

Prin încheierea parteneriatelor cu părinții, aceștia sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ [8, p.83].

Printre *obiectivele principale ale colaborării dintre instituțiile educative și familie* se pot aminti:

- ❖ înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării grădiniță - școală – familie;
- ❖ creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile școlare și extrașcolare;
- ❖ schimbarea mentalității neadecvate a unor părinți față de grădiniță / școală;
- ❖ cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor;

- ❖ învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune elevi – părinți – cadre didactice [3, p.112].

Procesul de colaborare cu părinții asigură atingerea scopului educațional, și anume de a obține dezvoltarea globală a copilului. Prin colaborarea părinților cu grădinița, aceștia pot completa, sprijini și dezvolta personalitatea copilului [6, p.71].

O educație adevărată și reală se fundamentează în familie și se continuă în grădiniță și școală. Pe de altă parte, tot ceea ce copilul învață în grădiniță pierde din importanță și eficiență în condițiile în care părinții nu întăresc și nu valorifică programul educativ desfășurat în cadrul grădiniței [2, p. 53].

Datorită faptului că societatea în care trăim este într-o permanentă schimbare atât părinții cât și educatoarele trebuie să aibă în vedere o adevărată luptă cu mediul, să fie foarte atente la mijloacele pe care le folosesc pentru a putea mijloci cu copiii, ei fiind foarte vulnerabili la această vârstă iar influențele negative sunt la tot pasul. Pentru a avea o relație activă și pozitivă cu preșcolarii trebuie să știm să le descoperim trebuințele și nevoile, pentru ca legăturile ce se stabilesc între preșcolari și adulți să se bazeze atât pe încredere dar mai ales pe respectul reciproc [6, p.38].

Parteneriatul dintre grădiniță și familie poate duce la o educație solidă, fără pericol de eșec scolar mai târziu. Preșcolăritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial [5, p.54].

Parteneriatul grădiniță - familie, acțiunile pe care aceștia le desfășoară, continuarea de către familie a activităților desfășurate în grădiniță, nu fac decât să ducă la o mai bună formare a celui ce urmează a se forma pentru viața de adult ce o va avea, preșcolarul [7, p.83].

Bibliografie

1. Bătrînu E. Educația în familie. București: Editura Politică, 1980. p. 53.
2. Cucuș C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Ediția a III-a revăzută și adăugită. Iași: Editura Polirom, 2009. p. 57.
3. Dumitrana M. Copilul, familia și grădinița. Iași: Editura Compania, 2000. p. 38.
4. Glava A. Introducere în pedagogia preșcolară. Cluj-Napoca: Dacia, 2002. p. 54.
5. Linvigstone T. Copilul vremurilor noastre – Învățarea timpurie. București: Editura Didactica Publishing House, 2009. p. 38.
6. Minulescu M. Relația psihologică cu copilul tău. București: Psyche, 2006. p. 83.
7. Norman G. Introducere în sociologie. București: Editura Lider, 1992. p. 61.
8. Preda V. Grădinița altfel. București: Editura V & I INTEGRAL, 2003. p. 83.
9. Tătaru L., Glava A. Educația timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar. p. 92.
10. Vasilescu A. Jocuri și activități alese. Perfecționarea activității instructiv-educative în grădiniță. București: E.D.P., 1976. p. 174.